

NR 2-99

Har du också vattenjet?
Foto: Jan Gustafsson

**KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG**

Redaktören har ordet

Detta med att vara amatör och ändå få ihop en tidning är inte lätt. Det har kommit in mycket fint material från många av Er, men samtidigt som det är roligt att ha artiklar om vår historia, vill jag också ha med nutid och framtid. Detta nummer är en mix av gammalt och nytt, men det är svårt att göra avvägningar. Från november skall det finnas en redaktionsmedlem, som är i aktiv tjänst vid KA 4, och kan hjälpa till med material och innehåll.

Årsmötet beslutade ju om att tidningen skall komma ut med fyra nummer per år. Det känns nu som en brytningstid med det gamla då det var två nummer, och förhoppningsvis skall tidningen hitta sin nya form så småningom. Jag tackar vår ordförande för det stöd jag känt nu, och den hjälp jag

kommer att få när den nye redaktionsmedlemmen är på plats.

Sekreteraren meddelar!

Med detta nummer av tidningen finns en medlemsmatrikel bilagd. Om Ni hittar fel eller inaktuella uppgifter vill Christer ha besked om detta på enklaste vis. "E-post eller ett vykort som alltid är trevligt att få" säger han.

De små ordklurigheter Ni eventuellt hittar i detta nummer, är också sprungna ur sekreterarens E-post till mig.

Följ debatten och debattera själv!

Som avslutning vill redaktionen slå ett slag för debattartikeln, som samtliga marina förbandschefer på västkusten skrivit. Läs begrunda och var med och skapa opinion mot en nedrustning av nästan all marin

närvaro på denna sida Öresundsbron!

Kom också på vår höstmiddag (se separat annons) för att umgås och för att få senaste nytt i Försvarsfrågor.

Med dessa ord och med en from förhoppning att Ni talar om vad Ni förväntar er av tidningsredaktionen i framtiden ger jag er detta nummer av KA-fyren.

Kaj

P.S.

Svens eminenta korsord kommer att finnas med i nästa nummer av tidningen. Planerna är att ha två korsord per år. D.v.s. lika många som tidigare.

D.S.

Redaktion:	KA 4 Kamratförening:	Adresser:
Redaktör: Kaj Modig	Styrelse:	Föreningen:
Utgivning: Fyra nummer per år	Ordförande:	KA 4 kamratförening
1. Mitten januari	Bengt Delang	KA 4 Stab
2. Början april	1 Vice ordf.:	MKV
3. Mitten augusti	Gustav Lundberg	Box 5155
4. Början november	2 Vice ordf.:	426 05 Västra Frölunda
Tryckare: Proline Offset	Kjell Sörquist	Tel:
Långedragsvägen 48	Sekreterare:	Växel MKV 031 / 69 20 00
426 71 Västra Frölunda	Christer Norlander	Ordf.sekr. 031 / 69 27 40
031 / 69 05 55	Skattmästare:	Fax: 031 / 69 27 40
Manusstopp	Sven-Göran Palm	Hemsida på Internet:
nästa nummer: 22 oktober	Klubbmästare:	WWW.ka4.mil.se
Utgivn. dag	Erik Nicklasson	Redaktionen:
nästa nummer: 12 november	Ledamöter:	Kaj Modig
	Gunnar Hellekant	Åsvägen 3
	Lars-Åke Krantz	433 63 Sävedalen
	N G Löfgren	tel: 031 / 26 54 80
	Leif Nyberg	
Årsavgift: 80 kronor	Postgiro: 45049-4	

Ordförandens spalt

Så närmar vi oss avslutningen av ännu ett utbildningsår. För de av medlemmarna som haft semester har detta förhoppningsvis gett tillfälle till återhämtning och uppladdning inför de avslutande bataljons- och brigadövningarna. I år sker de dessa i Stockholms norra skärgård. Det blir en lång båt-marsch för KA 4 förband men för många också ett nytt och intressant område att öva i.

Strax innan semestern så kom även ÖB's förslag till framtida organisation av Försvarsmakten. Vilka förband som skall vara kvar i grundorganisationen får vi dock inte veta förrän i oktober och riksdagsbeslutet väntas först i februari-mars nästa år. För de flesta blev ÖB's förslag en dystert läsning, särskilt för oss kustartillerister. Endast ett utbildningsförband föreslås bli kvar och där skall utbildas ca 1200 vpl per år. Kom då ihåg att för bara ett par år sedan lanns det fem ka-regementen och nu föreslår således ÖB att endast ett (1) skall bli kvar! Det finns mycket att säga om detta förslag och vi marina förbandschefer i Göteborg utvecklar på annan plats i tidningen våra tankar om framtiden varför jag inte här går igenom våra synpunkter på ÖB förslag. Dock vill jag säga att jag delar uppfattningen att Försvarsmakten måste omstruktureras med hänsyn till det förändrade säkerhetspolitiska läget jämte väsentligt reducerade ekonomiska rammar. Däremot anser

jag att kustartilleriets moderna operativt rörliga förband reduceras i alltför stor omfattning ställt mot de behov som finns.

Ännu dröjer det dock ett tag innan vi vet hur framtiden kommer att gestalta sig. Till dess kommer vi förbandschefer att argumentera för en fortsatt militär närvaro i Sveriges näst största stad med amfibieutbildning som bas för verksamheten vid regementet. Sedan förra året har vi drivit denna linje både mot Högkvarteret och de många politiker som besökt oss under det första halvåret. Vi kommer att fortsätta med denna argumentation till riksdagen tagit beslut i början på nästa år. Många goda krafter stödjer oss också i vår uppfattning och det oppmuntrar till fortsatta ansträngningar. Jag vill i detta sammanhang passa på att tacka alla anställda och värnpliktiga vid regementet för alla de goda insatser som gjorts vid olika besök, inspektioner och förevisningar mm. Att kunna visa på bra resultat och prestationer är ett nog så viktigt argument i den fortsatta grundorganisationsutredningen.

Som de flesta vet så avhöll kamratföreningen sitt sedvanliga årsmöte i maj. På det välbesökta mötet beslöts bl a att denna tidning nu skall ges ut med fyra nummer per år. Detta skall ses som en ökad ambition från styrelsens sida att höja intresset för kamratföreningen hos både yngre(blivande) och äldre medlem-

mar. Vi vill även att tidningen i större grad skall spegla vad som händer vid regementet idag samtidigt som de mer historiska inslagen inte får falla i skymundan. Kort sagt så önskar vi en bättre balans mellan dåtid och nutid/framtid. Därför är det också viktigt att framförallt yngre medlemmar bidrar med olika artiklar. Vi kommer även att fortsätta att låta värnpliktiga komma till tals om sina erfarenheter från grundutbildningen som vi hittills gjort i några senare nummer.

Avslutningsvis ser vi nu fram emot KA kamratföreningars årliga sammankomst den 27-29 augusti där som bekant vi i år har nöjet att vara värdar. Arbetsgruppen i styrelsen har utarbetat ett intressant och omväxlande program som jag tror de flesta skall bli nöjda med. Intresset verkar vara stort och i nuläget är närmare 200 personer anmälda till festmiddagen på lördag den 28 augusti. Förhoppningsvis ses vi där och till dess önskar jag er alla en fortsatt **bra sommar.**

Bengt Delang

Försvarmaktens Dag på Kåringberget

5 juni 1999

Försvarmaktens dag genomförs sen några år inom Försvarmakten för att visa allmänheten våra aktiviteter och sprida kunskap om vår samhällsroll. Dagen planeras och genomförs på olika sätt mellan olika regioner. I Göteborgsområdet har det fastställts att FM dag skall genomföras inom Kåringbergets kaserneområde.

Vid försvarmaktens dag utgörs grundstommen av ett antal fasta aktiviteter som skall pågå över tiden. Dessa fasta aktiviteter utgörs av ma-

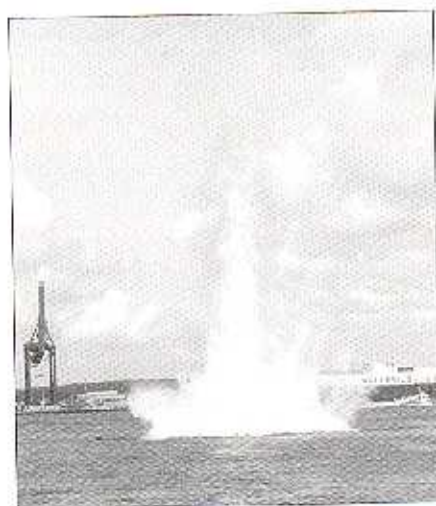
Amfibie landstiger bifför många ivresserade åskådare i KA 4 hamn Foto Jan Gustavsson

terielstigar och montrar samt förvisning av fartyg, båtar, helikoptrar och fordon. Vid stationerna visar FM personal sin materiel och kompetens.

Lördagen den 5 juni genomfördes Försvarmaktens dag på KA 4. Under dagen genomfördes det ett antal uppvisningsmoment bl a med fallskärmshoppare, helikoptervinschning, markförsvaret, stridsbåtar och en förbiflygning med en rote J 37 Viggen från F 10 i Ängelholm.

Det serverades saft och bullar från amfibiekompaniets koktross. Man kunde även beskåda en Leopardstridsvagn från MekB 9 i Skövde, en luftvärnskanon m/48 samt en rörlig sjömålskanon m/80 vilka fick provköras till alla barns stora förtjusning.

Trots den bistra väderprognosen sken solen och för deltagande personal samt de ca 4000 besökarna blev det en mycket lyckad dag.

Demonstration av minans kraft
Foto: Jan Gustavsson

När buskarna inte räcker till kan Du lita på oss.
Försäljning, service, eller helt enkelt

RING - HYR - KOPPLA AV

031 - 706 06 07 08 - 673 31 17 Hemsida www.hyrtoaletten.se

Vad händer vid KA 4?

sammanställt av: Denny Kraft KA 4 Stab

KA 4 har inryckningar, större övningar mm enligt följande:

<i>Datum</i>	<i>Verksamhet</i>
1999-08-30	Inryckning av Huvudomgång PB 1999/00, Sjöbevakare, Depåpluton och Beredskapsomgång. Totalt 167 vpl.
1999-09-01	Uppdragsförslag 1 in till Högkvarteret
1999-09-03—04	Reservofficersmöte vid KA 4 och MKV/Fo 32. Ca 50 deltagare varav drygt hälften tillhör KA 4
1999-09-04	Försvarsmaktens dag i Halmstad. KA 4 deltagar med Stridsbåt 90 II och personal ur Arbetsgrupp Argumentation
1999-09-06 24	KA 4 deltagar i KAS sjömålsperiod, Brigadövning och Sammarin i Stockholmsområdet. Förband ur KA 4 är amfibiekompani, skärgårdsskyttepluton, stabspluton ur amibat, bevakningshätspluton samt underhållsstöd ur Muldiv.
1999-09-30	Budgetdialog 1 med HKV, GRO/GEN vid Marincentrum
1999-10-07	Utryckning av Huvudomgången 1998/99
1999-10-21	C KA 4 personalgenomgång
1999-11-06	Garnisionens förband marscherar i Göteborg. KA 4 befäl och vpl deltagar. Marschbefäl ur KA 4.
1999-11-15	Totalförsvarspropositionen offentliggörs. Personalsamling Och lokal presskonferens
1999-11-29---12-03	Befattningsutbildning i internationell tjänst
1999-12-13—16	Utbildningskontroll amfibie i Uddevallaområdet
1999-12-17	Baskercermoni för PB amfibie
2000-02-05	Riksdagsbeslut om Försvarsmaktens framtida utseende. Personalsamling och lokal presskonferens.

Nötknäppare = Staktredskap

Polarområde = Träffpunkt för kompisar

En pjäs eldrör på väg ut från Hysviks batteriområde..... Foto: Kjell Sörquist

I förra numret av KA-fyren berättade jag om att 24 cm pjäserna var på väg att flyttas från Torstlanda tillbaka till Oskar II Fort.

Arbetet har nu kommit så långt att eldrören och mekanismerna ligger utanför vallgraven för att pjäserna ska kunna lyftas på plats.

I övrigt har, genom CMKV initiativ, en försvarsmuseal samrådsgrupp för Göteborgsregionen bildats. Där ingår undertecknad som representant för KA 4 museum. Därutöver skall en arbetsgrupp för O II Fort bildas. I denna grupp skall ingå representanter för CKA 4, Fastighetsverket, Förtver-

ket, KA 4 museum och stiftelsen Skansen Kronan.

På grund av semester tid kan inte denna grupp påbörja sitt arbete förrän i mitten av augusti, men det brådskar! Det är viktigt att bestämma en framtidsvision:

Hur mycket skall återföras till O II Fort?

Skall 15cm och 57 mm kanonerna tillbaka?

Osv.

Att sådana beslut måste fattas så fort som möjligt bevisar en artikel i senaste "Skyddsvästen" där det redovisas att viktig materiel flyttats från Torstlandabatteriet till andra museer.

Materiel, som borde ha flyttats tillbaka till O II Fort!

Under tiden 1999 10-13- -15 kommer Statens Försvarshistoriska museer att, på uppdrag av Högkvarteret, genomföra ett kontaktmöte för Marinens förbandsmuseer och kamratföreningar. Troligen kommer det att bli 30 - 40 deltagare.

Programmet upptar bl.a. besök vid KA 4 museum och O II Fort klockan 14.00 onsdagen den 13 oktober. Kamratföreningens styrelse har beslutat att undertecknad skall representera KA 4 museum och Kjell Sörquist och Lars Åke Krantz Kamratföreningen.

..... och här är nya pjäsplatsen i O II Fort Foto: Gustav Lundberg

Öppet hus på museet!

Lördagen den 11 september öppnas portarna på vårt museum för allmänheten och givetvis också för alla medlemmar i Kamratföreningen.

Var det ett tag sedan Du var där senast, så passa på att se utvecklingen. Det har verkligen hänt mycket den sista tiden!

Det är inte bara museet, utan även Oskar II Fort med de nyss anlända 24 cm kanonerna som kommer att visas.

Fika och läsk till överkomliga priser kommer att finnas.

Öppet mellan 11.00 och 14.00

Välkomna

Vi gratulerar

95 år

Folke Sahlin 28 augusti

85 år

Klas Sörkvist 28 augusti

Harry Leden 22 november

80 år

Maj-Britt Bergh 27 augusti

Topsy Erixon 31 augusti

Bengt Hamne 10 september

Claes Sprakari 23 september

75 år

Thorbjörn Ottoson 6 september

Gösta Rudhag 23 september

Torsten Nero 3 oktober

Torsten Hallberg 18 november

65 år

Gösta Mattson 10 september

Stefan Liljefors 20 september

Lva Hugosson 24 september

60 år

Nils Gustav Löfgren 7 oktober

Bengt Sänne 11 oktober

50 år

Stefan Kjellberg 3 september

Jan Blomqvist 16 oktober

In Memoriam

Följande medlem har avlidit:

Karl-Inge Iversen

Nya medlemmar

Elisabeth Adolfsson

Mats Rosendal

Knut Bertil Svensson

Torslanda

Göteborg

Göteborg

Vi önskar er hjärtligt välkomna i vår förening

Försvaret i Väst

Av Marina chefer på Västkusten

I ÖB "Förslag till framtida struktur för Försvarmakten", kan man utläsa att grundutbildning av värnpliktiga i Göteborg upphör. Även om alla detaljer (n. inte är kända kan man dra slutsatsen att KA 4 kommer att läggas ner, att fartygsförband i framtiden endast kommer att tillfälligt baseras i Västerhavet och att helikopterutbildningen kommer att koncentreras till Östersjön. Resultatet blir att Göteborgsregionen med rikets andra stad blir utan militära förband och värnpliktsutbildning.

I kontakter med beslutsfattare på alla nivåer har vi förbandschefer upplevt ett starkt politiskt intresse att inte bara behålla värnpliktsutbildningen i Göteborg utan att också åstadkomma en mer rättvis uttagning av värnpliktiga över landet (i dag gör 2% av göteborgarna värnplikt i hemorten medan motsvarande siffra är 32 % i Stockholm. Befolkningstalet är 13% respektive 23%).

För att kunna tillgodose ett politiskt intresse för värnpliktsutbildning i Göteborg samt ha marina förband på Västkusten vill vi framlägga följande förslag.

Amfibieutbildning

Av ÖB förslag framgår att ca 1200 vpl skall grundutbildas i amfibiesystemet. Detta är fler värnpliktiga än något av dagens KA-regementen klarar av utan betydande nyinvesteringar. Ser man vidare på miljöfaktorer, bl a isförhållanden samt den miljöbelastning som förbandsverksamheten genererar blir det än tydligare att utbildningen inte bör koncentreras till en plats. Detta bejakade Överbefälhavaren personligen vid

en fråga från CKA 4 under ett föredrag inför mer än 200 åhörare i Föreningen för Göteborgs Försvardagen efter ÖB lämnade sitt framtidsförslag till regeringen. Han sade att man av besparingsskäl tvingades koncentrera verksamheten mer än vad som var önskvärt från bl a kvalitets synpunkt.

Om man delar upp amfibieutbildningen på två platser, Stockholm ca 700 vpl och Göteborg ca 500 vpl, kan resterande förläggningsplatser vid berörda förband utnyttjas för specialistutbildning (för KA 4 sjöbevakning, tekniker och sjukvårdare) och arméutbildning t ex säkerhetsförband och/eller korttidsubildning för kontraktering i hemvärnet.

Miljöbelastningen i berörda skärgårdsområden minskar, lokal rekrytering ger högre personalkvalitet med två storstadsområden att ta ut värnpliktiga från samt dessutom blir värnpliktsresorna billigare. Alternativet tillgodose också det politiska önskemålet om ökad värnpliktsuttagning i Göteborgsregionen. Även krav på försvaret såsom god folkförankring, närvaro med fredsforband i storstadsområden och områden med nationellt viktig infrastruktur skulle kunna uppnås.

Fartygsutbildning

Frågan om kvalificerade fartygsförbands vara eller inte vara på Västkusten har diskuterats länge. Högkvarteret har dock nyligen ordersatt att 18.ptrbdiv skall ersättas av kustkorvetterna Stockholm och Malmö efter de senares halvtidsmodernisering. Beslutet är lämpligt eftersom man på patrullbåtsdivisionen redan har många utbildade befäl på kustkorvettsystemet och förbandens befälsstyrka överensstämmer med

varandra. Korvetternas kapacitet svarar också bättre mot de operativa krav som finns i Västerhavet.

Den obalans på fartygssidan som finns sedan kalla krigets dagar mellan Östersjön och Västerhavet gör med ÖB nya förslag om indragningar av förband situationen orimlig. Idag finns 4 st kvalificerade fartyg med 35 befäl i Västerhavet i jämförelse med 47 kvalificerade fartyg och 1000 befäl i Östersjön. Redan denna kraftiga obalans har fått många politiker att reagera. I framtiden kan det bli tomt i det område där huvuddelen av all främmande militär övningsverksamhet äger rum och där incidenter fortfarande inträffar.

Ett sätt att förbättra balansen vore att förutom kustkorvetter basera minröjningsfartyg på Västkusten. Marinen har idag bättre kontroll på minläget i de Baltiska hamnarna än i våra svenska storhamnar på västkusten och i Öresund. Skälet till detta är att minjaktfartyg ej varit ordinarie baserade i Göteborg.

Varje år tas ett tiotal minor omhand av marinen på Västkusten, d.v.s minor som spolats upp på grunt vatten eller som fastnar i trålar. Vad som därutöver döjs på botten i våra hamnar och farleder har vi ingen kontroll på.

En fartygsflottilj, med kustkorvetter, minröjningsfartyg och de under långa perioder på Västkusten baserade röjdykarna vore en lämpligare fördelning mellan resurserna i Östersjön och Västerhavet.

Helikopterutbildning

Riksdagen beslutade för ett och ett halvt år sedan att helikopterverksamheten på Säve skulle vara av samma omfattning som tidigare och

Försvaret i väst forts.

att helikopterräddningsberedskapen inte fick försämrats. Man angav dessutom, unikt nog, att man skulle följa upp sitt beslut och vid behov ompröva beslutet om ledningen från Ronneby innebar en försämring.

Helikopterförbandet på Säve har under lång tid varit ett av försvarsmaktens mest dynamiska förband. Man har igångsatt ett Skandinaviskt räddnings-samarbete, tagit fram konceptet till RITS-styrkor (utbildade brandmän för räddning och insats till sjöss), bemannat beredskaps-helikoptrarna med sjukvårdslag, deltagit i internationella övningar o.s.v. Samtidigt har man löst de militära uppgifterna runt våra kuster på ett exemplariskt sätt.

Försvarsmakten måste mot denna

bakgrund ta till vara den unika kompetens som finns på Säve och i framtiden bedriva exempelvis räddningsutbildning av samtliga försvarets helikopterbesättningar (och eventuellt utländska besättningar), samt grundutbildning av värnpliktiga för helikoptersystemets flyg- och bassystem.

Med en sådan utbildningsvolym och helikopterkapacitet behöver Riksdagen inte oroa sig för den fortsatta helikopterverksamheten på Säve.

Opinionsbildning

Med ovan redovisade förslag till lösning behöver inte värnpliktsutbildning upphöra i Göteborgsre-

gionen. I stället kan mer än 1.000 västsvenskar årligen hjälpa till att lösa försvarets uppgifter;

- hävda territoriell integritet
- delta i internationell verksamhet
- stödja samhället vid svåra påfrestningar
- vid behov skydda och försvara landet.

Med fredsförband i Göteborg kan också den nya territoriella ledningsstaben grupperas i rikets andra stad och samverka med den civila ledningen av länet och regionen. På Kåringberget kan samlokaliseringen av maritima myndigheter fortsätta enligt plan.

Hjälp till att bilda opinion och påverka våra politiska beslutsfattare om Du delar vår uppfattning om det framtida Försvaret i Väst.

Nils-Ove Jansson

Västkustens marinkommando och
Västra Götalands Försvarsområde

Bengt Delang

Älvsborgs Kustartilleriregemente (KA 4)

Bengt Israelsson

18.patrullbåtsdivisionen

Roger Eliasson

Göta helikopterbataljon, Säve

Inbjudan till Höstmiddag

Kamratföreningens traditionella höstmiddag går av stapeln på Officiersmässen
torsdagen den 28 oktober klockan 19.00

I anslutning till detta får vi information om senaste nytt när det gäller "Försvaret i Väst"

Totalförsvarspropositionen offentliggörs inte förrän 15 november, men här är ett gyllene tillfälle inte bara att umgås i glada vänners lag, utan dessutom hålla sig informerad om vad som händer.

Väl mött

Anmälan senast 21 oktober till:

Gun Strandberg

Tel 031-69 27 40

Fax 031-69 27 41

eller Christer Norlander

Tel 031-28 68 45

E-post christer.norlander@mbox301.swipnet.se

Byra = Skogsväts kusin

Flände = Kabelslut

Åren svinner, men kvar finns minnen...

Av: Roland Kjellberg

Så kom det änyo en inbjudan från gästvänliga "Gamle kommandanten" på Carlstens fästning: Stig Svanberg. Han inbjöd utvalda ur kamratföreningen till magnifik Herrmiddag på det gamla fästet ute på Marstrand.

Tidigare hade jag berättat för vännen Stig att vid denna tid, för ganska exakt 55 år sedan, tog han emot oss 1:e och 2:e kompanister vid vår inryckning 1 oktober 1943. Platsen var numera rivna Älvsborgsskolan vid Klippan i västra Götcborg. Chef var "Väst kustens Skräck" kapten Engdahl. Chef i rakt nedstigande led var fänriken Lautman, en slank, stilig karl klädd i välpolerade svarta stövlar till den marinblå uniformen med ståndkrage.

Snabbt reagerade Stig och bad om namnen på de "55-åriga kaninerna": "Så bjuder jag in också dem till min middag. Då kan Ni begå Ert jubileum samtidigt".

Jag var ej sen att efterkomma uppmaningen!

Jubileumsstart vid Batt TL

(TL för Torstlanda. Närmare bestämt det batteri i Hjuvik, som nämns under artikeln musealt. Red anm)

Följande hade hörsammat kallelsen till samling vid batterivägen den 9 oktober klockan 10.00. Harry Nystrom, Aneby, Evert Rask (numera Wangler) Waxholm, John Bengtsson (numera Rörstrand), Vejbystrand, Carl-Johan Nilsson, Norrköping, Stig Ljung, Lerum samt undertecknad Roland Kjellberg, Göteborg. Med vid det nostalgiska besöket var de ännu äldre "kaninerna" Karl-Erik Almén och Sven Einarsson. Släppte in oss på området gjorde Evert Wanglers brorson, som är aktiv och jobbar vid Fortenheten på MKV.

Vi började vid 1:a pjäs. Där blev det många igenkännandets blickar, enär det var där vi började vår artilleriut-

bildning. Det var förvånansvärt torrt och varmt i bergrummen, men så hölls avfuktning- och värmeaggregat igång ännu i denna tid. Ödsligare, tystare och mer tomt var det, än då det begav sig för drygt ett halvt sekel sedan.

Artikelförfattaren i full mundering på den tid "det begav sig".

Mycket saknas, men vi minns...

Borta var barackerna, markan och dansbanan. Uppställningsplatsen var igenvuxen. Men minnena av Kärninga Tessman, de söta flickorna från Hästevik (kallade röda armén) samt inte minst vårt bejublade uppträdande vid kompaniaftonen (själv ingick jag i baletten och ansågs svårsminkad minns jag). Onsdagsdanserna vid batteriet det var grejor det. Brudar kom i mängd, och det jagades friskt!

Vem minns väl inte då jag fick heder-supdraget att pressa sergeant Walter

Gustavssons (kallad mandel) byxor. I inställsamhetens tecken lade jag ner lite extra arbete. Fransarna och förslitningarna i byxornas nederdel klippte jag helt sonika bort, och efter omfattande fläckurtagning utfördes pressningen. Den översvallande tacksamhet jag fick mottaga över det goda resultatet (byxorna var som nya) tänkte jag skulle stärka mitt skamfilade ansende hos den då despotiske "Mandel". Vid senare konfrontation på dansbanan var tacksamheten totalt bortblåst. Orsaken var nog att Sergeanten Gustavsson, till mångas munterhet, minst sagt "flaggade på halv stång". Måne hade jag i min iver att göra ett bra jobb gått för hårt fram med saxen? Gissa om jag fick äta upp tilltaget. "Mandels" tillgång på byxor var ju begränsat!

Besöket på batt TL avslutades med en runda i gamla matsalen, expeditionen och en del förläggningar. Också här var det öde och tomt, även om några av oss tyckte oss känna doften av ärtor med pannkaka. Enda förtäringen fick bli det termoskaffe med bulle, som Roland dukade upp på bilens baklucka.

Detta kaffe blev också epilogen på det nostalgiska besöket. I grevens tid faktiskt, enär man nu avslutat överlåtelsen av batt TL till privat byggen-treprenör, och materielen är på väg därifrån.

Måt nya mål, mellanmål.

Efter kort uppehåll vid OBS-Stormarknad Bäckebo för en enklare lunch, fortsatte färden mot nästa höjdpunkt – den Svanbergska numera traditionella herrmiddagen på Carlstens fästning.

Nu stärker man bestyckningen på fästningen

Fram på eftermiddagen började gamla kompisar dyka upp vid färjeläget på

Koön i och för en kort sjötur över till Marstrandsön. Där mötte Stigs söta svärdotter Siri upp, och erbjöd biltransport upp till det högt belägna fästet. En lisa för oss med av ålder skröpliga extremiteter.

Väl uppe i fästningen gällde det att ordna förläggningen för oss 43-or. En generalrepetition på de inläringar vi fick om att badna en säng. Å ja visst hade han lyckats väl med detta davarande furiren Svanberg!

Nu ökade röststyrkan i trapporna och droppvis anlände alltfler bekanta middagsgäster. Efterhand som förläggningsbestyrken klarats av hördes också behagligt kluckande i den improviserade korridorbaren. Därmed ökade också nytt nostalgiskt sort. Du minns väl... osv.

Vid pass 18-tiden uppenbarade sig värden med deltagarelistan i högsta hugg. Sedan han övertygat sig om närvaron välkomnade han varmt och innerligt. Först på programmet stod visning av det numera taköverbyggda övre planet. Freddy Jörn visade på den utökade bestyckningen i form av hitflyttade äldre kanoner. Dessa kanoner

stod tidigare vid Drottningsskär på Aspö i Karlskrona skärgård. Flyttning och montering hade Freddy svarat för. Han berättade vidare att hans nästa projekt blir att flytta de större och avsevärt tyngre 24-orna från tidigare omnämnda batteri på Hjuvik till Oskar den II:s Fort inne på Käringberget. Finns det kranar för detta enorma lyft? undrade någon. Det värsta blir med längden på eldrören gennäkle Freddy. Det skall bli spännande att följa det vadhliga äventyret.

Sedan vi "höffsat" glaset begav sig de 32 gästerna till vapenrummet, där det med levande ljus i massor och färskskinsplädar på stolarna skapades gemytlig miljö med gemytlig samvaro.

På menyn stod 1700-tals supé

Borden dignade av välfyllda skålar med hela saltgurkor och andra grönsaker, grovt bröd, rökt färriol, korn av alla slag både kokt och rökt. Gott gott! Sedan kom huvudrätten! Vildsvin med specialbehandlade skivade kålrötter (Jonas Alströmer hade inte påbörjat sin marknadsföring av potatis på 1700-talet). Till detta serverades gott rödvin och öl i icke prutad mängd.

Flera timmars förtäring, kaffe med kaka och avec, mängder av historier och sång och glam innan det var det dags för gästernas tack för lika lukullisk som delikios måltid. Därefter förflyttning upp till korridorbaren och fortsatt vänskaplig samvaro ända till långt efter midnatt.

Efter en natts stärkande sömn träffades vi ånyo till betydligt tidigare förtäring. Framförallt mindre viktökande sådan än kvällen innan! Jag talar om frukosten då vi fick tillfälle att ytterligare accentuera vår uppskattning för ännu en minnesvärd herrmiddag i vännen Stigs regi. Vi får inte heller glömma sonen Eive och hans duktiga medhjälpare som tillagat de gastronomiska utsvävningarna, och förplägat och servat oss på ututomordentligt vis.

Et från hjärtat stort tack för att jag fick vara med!

Tillgivne Roland Kjellberg

En dag i Göteborgs skärgård

av: Stig Svanberg

Vännen Stig Svanberg är full med minnen och hågkomster från förr. Inte bara enskilda episoder, utan personer, sammanhang och KA historia. En ständig källa att ösa ur för resaktionen. Tack Stig!

Sommaren 1934 blev en händelserik sommar för vår familj på Nya Älvsborg.

Först kom order till min far. Han skulle tjänstgöra i Karlskrona fr o m 1 oktober. Dessutom beordrades min far att övertaga chefens mahognybåt som befälhavare några dygn. Passagerare var några riksdagsmän och högre militärer. Fortifikationen och

marinförvaltningen var representerade. Dessutom var chefen för fortenheten major Rosensvärd med.

Alla var civilt klädda och jag var med som 13 årig gast. Allt var mycket hemligt. Jag tänkte inte då på att det var en hemlig resa.

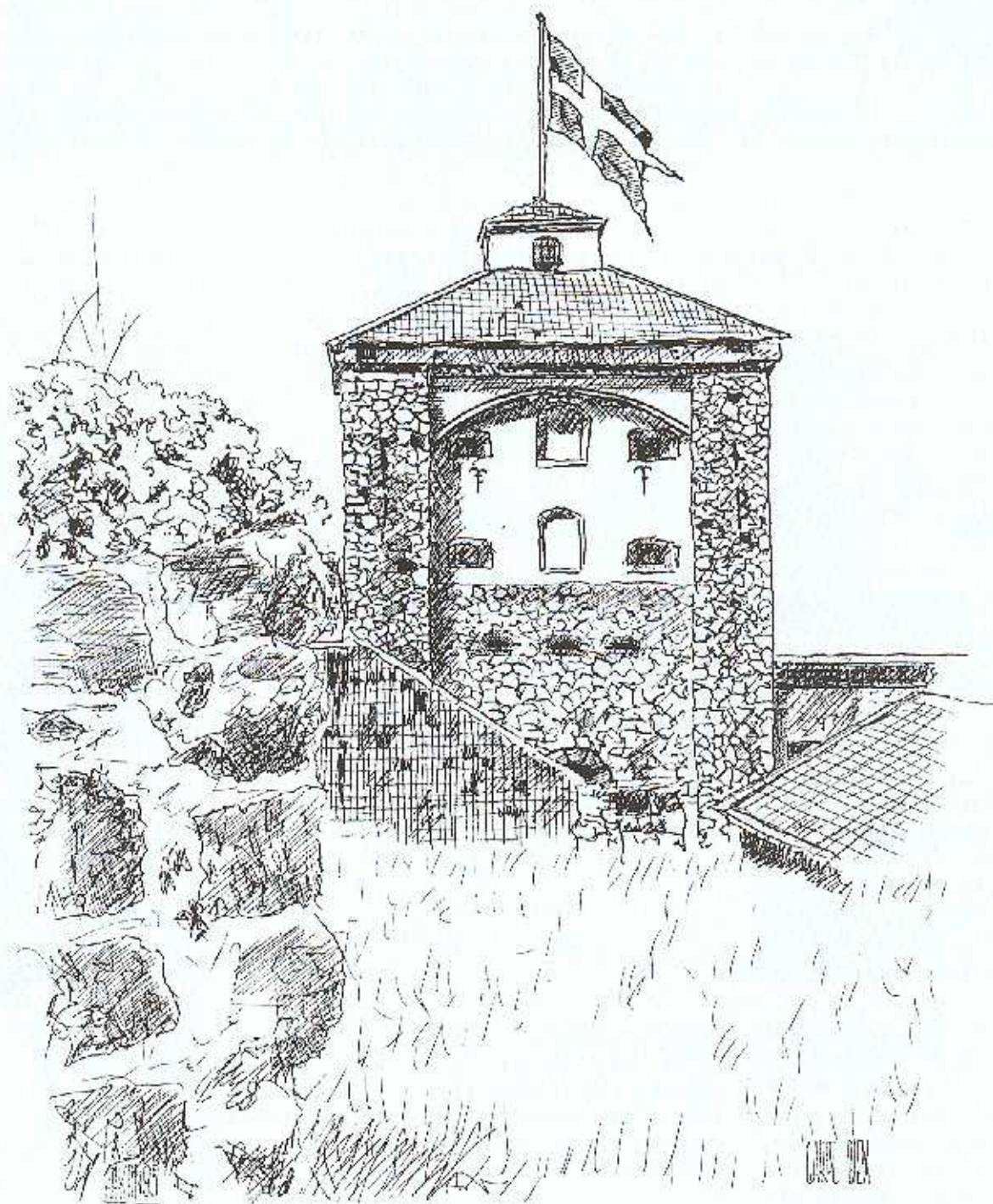
När vi kommit till Känsö så gick alla iland, och min far och jag blev ensamma på kajen.

Efter några timmar fortsatte färden till Galtö. Här fanns ingen bebyggelse. Passagerarna gick upp i bergen och hade skrivblock och kikare med sig. Efter någon timma kom folket tillbaka och färden fortsatte till Nya Varvet. Jag minns att det var besvärligt att få iland alla på Galtö. Där

fanns inga kajer eller bryggor. Vi fick ligga och hålla med häten utanför bergen.

När vi startade från Nya Varvet så sades det ifrån att båten skulle föra handelsflagg istället för örlogsflagga. Detta fick min far ordna innan vi gick loss. Att jag fick följa med på den hemliga färden, var att allt skulle se så civilt ut som möjligt.

Efteråt, när jag år 1939 var anställd vid fortenheten, och då fick se hur man flyttade ut kanoner i skärgården och gjorde Känsö till militärläger kom jag att tänka på den hemliga reskognosceringen sommaren 1934, som jag tillsammans med min far haft förmånen att vara med om.

**KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG**